

Kulturskole 2024

Dagboka

Ta klivet!

Jobbar du i kulturskolan och är på jakt efter nya idéer, ökad bredd eller ämnesfördjupning? Hos oss hittar du inspirerande kurser inom konst, scenkonst och musik för verksamma pedagoger.

SÖK 15 MARS - 15 APRIL 2024
MHH.LU.SE/KULTURSKOLEPEDAGOG

Bli kulturskolepedagog!
Kulturskolan anställer nya medarbetare för att nå fler barn och unga. Ta chansen och bygg på ditt konstnärskap med pedagogisk kompetens. Ämnen: bild & form, dans, film & foto, musik, slöjd & hantverk och teater.

Sök senast 15 april 2024!

gu.se

För att kompetens har betydelse.

Genom Kulturskoleklivet kan dina medarbetare fortbilda sig för att bli kulturskolepedagoger. Kurser på halvtid och distans, på campus eller på er kulturskola.

www.su.se/did/kulturskoleklivet

Kontakta sofia.cedervall@su.se för mer information.

Institutionen för ämnesdidaktik

Stockholms universitet

Magnus Ekwall
Kulturskolerådets ordförande

Det är i uppdraget vi måste börja

lädjande nog är det just nu ett stort intresse för kulturskolan både i media, i politiken och såklart också i vår egen bransch. Det handlar om debatter i riksdagen, om det ekonomiska läget i kulturskolesverige men också om en diskussion och ett utredningsarbete kring vilket arbetstidsavtal som är bäst för kulturskolans organisering.

Sveriges Lärare (där många av kulturskolans lärare och pedagoger är fackligt organiserade) har presenterat sin politik för kulturskolan och det har också släppts en ny bok "Pedagogik för kulturskolan". Såklart är det mycket intressant att ta del av allt detta som händer och det är också väldigt bra för kulturskolan att man i olika sammanhang lyfter frågorna och att kulturskolan hamnar i fokus utifrån den för barn och unga så viktiga verksamhet man är. Spännande med olika funderingar kring en kulturskolelag, något som vi från Kulturskolerådet också driver och gärna skulle se.

Vad vi dock inte får glömma i detta är att kulturskolan till stor del är en kommunal angelägenhet där varje kommun råder över det uppdrag som man tänker att respektive kulturskola ska göra. Barn och unga i fokus, men därutöver ser upp-

"Det är i uppdraget som vi måste börja! Vi behöver förstå och skapa förutsättningar för våra lokala uppdrag och utifrån det se till så att vi har verktyg och möjligheter att genomföra detta."

dragen väldigt olika ut från kommun till kommun. Därför är det i uppdraget som vi måste börja! Vi behöver förstå och skapa förutsättningar för våra lokala uppdrag och utifrån det se till så att vi har verktyg och möjligheter att genomföra detta. Det kan handla om många olika saker som till exempel personalens sammansättning och kompetens, arbetstidsavtal, ekonomi, kompetensutveckling, arbetsmiljö och lokaler, och såklart en massa andra faktorer som påverkar möjligheten och förutsättningarna för att nå våra mål. Tillsammans behöver vi jobba både lokalt och nationellt med detta för att hela tiden vara relevanta och viktiga för barn och unga. Ta diskussionen och våga prata om uppdraget och vad som behövs för att klara det!

Självklart ska våra barn och unga också vara delaktiga i detta arbete och där ska ju barnkonventionen som lag stappa in och garantera att delaktighet och inflytande (på riktigt) är en naturlig del i utvecklingen av kulturskolan.

Jag ser med stor spänning, glädje och intresse fram emot att fortsätta prata mer om detta, inte minst på kulturskoledagarna i Västerås i april. Hoppas vi ses där!

Tillsammans bygger och är vi barn och ungas bästa kulturskola! ■

ANSVARIG UTGIVARE: Magnus Ekwall, Kulturskolerådet
CHEFREDAKTÖR: Torgny Sandgren, 070-671 79 46,
torgny.sandgren@kulturskoleradet.se
UTVECKLINGSLEDARE: Camilla Freedman, 073-026 91 17,
camilla@kulturskoleradet.se

PRODUCENT KULTURSKOLEDAGARNA: Kella Naeslund
GRAFISK FORM: John Losciale, john@losciale.com
ANNONSER: annonser@kulturskoleradet.se
OMSLAGSFOTO: Alexander Mahmoud/DN/TT

2023 blev ett dramatiskt år för kulturskolan. En ny regering tog plats med en budget där statsbidraget till kulturskolorna halverades. Flera kommuner brottades även med lokala nedskärningar. En positiv nyhet var dock att regeringen tog beslut om att det statliga stödet skall finnas kvar under mandatperioden.

- Glädjande att den statliga politiken för kulturskolan blir kvar och att det statliga utvecklingsbidraget planeras bli kvar under mandatperioden, säger Magnus Ekwall, Kulturskolerådets ordförande.

TEXT TORGNY SANDGREN & CAMILLA FREEDMAN

Kulturskoleåret 2023

BARNS RÄTT TILL KULTURUTÖVANDE

Under 2023 låg fokus på utvecklingsprojekt, ny kunskap, samt kontakter med politiker och beslutsfattare. Kulturskolerådets arbete med att opinionsbilda för en kulturskolelag och ökat statligt stöd har bland annat resulterat i flera motioner och att frågan behandlades bland annat i riksdagens budgetdebatt. I maj 2023 genomfördes Kulturskolans dag där ett flertal kommuner deltog för att synliggöra barns kulturutövande. Vi lyfte också under året barns rätt till kulturutövande genom olika informationsinsatser.

Statens utvecklingsbidrag har haft stor betydelse för att ge fler unga möjligheter till kulturutövande. Kulturskolerådet har på olika sätt agerat för att opinionsbilda för att inte statens stöd till kulturskolorna ska skäras ned.

Kulturskolerådet publicerade i december rapporten *Kulturskolans förutsättningar – om framtida resurstilldelning* som visar att många unga kan förlora sina möjligheter till kulturutövande. Rapporten redovisar svar från en enkät. I enkäten fick cheferna bedöma hur de ekonomiska förutsättningarna ser ut kommande år samt vilka utmaningar detta innebär för ledarna och vilket stöd de

behöver. Samtliga respondenter har fått svara på om de tror att resurserna från kommunen till musik- eller kulturskolan kommer att öka eller minska de närmaste fyra åren alternativt vara oförändrade. 46 procent bedömer att de ekonomiska resurserna kommer att minska, 48 procent bedömer att resurserna blir oförändrade och 6 procent svarar att resurserna kommer att öka. Flera chefer har dock i enkäten kommenterat att oförändrade resurser i praktiken blir en nedskärning eftersom kostnader för löner, pensioner, lokaler och annat ökar. Utifrån en sådan tolkning betyder detta att kulturskolan får nedskärningar i 94 procent av landets kommuner. Det betyder att tusentals unga kommer att minsta möjligheten att delta.

– De offentliga resurserna till kulturskolan går till lärare som ska möta barns intresse och behov av kulturutövande och nu ser det ut som att det blir färre barn som kan delta. I ett kärvt ekonomiskt läge gäller det att ha koll på vad som ska prioriteras. Barn behöver bli den prioriterade grupp vi lovat att de ska vara. Tvingas vi till nedskärningar inom kulturen så är det beklagligt, men ska det ske så måste vi våga sätta barnen i första rummet, menar Magnus Ekwall.

Rapporten fick ett stort genomslag bland annat i Dagens Nyheter, SVT, SR och TV4 men bidrog också till en debatt i riksdagen.

– Kulturskolerådet har möjlighet att ta debatten på ett sätt som inte exempelvis Statens Kulturråd kan göra. Glädjande att de ekonomiska förutsättningarna debatterades i riksdagen. Under 2023 lyckades vi inte få regeringen att återställa statsbidraget till 200 miljoner, men kampen går vidare för att se till att staten har ett starkt stöd till kulturskolorna, säger Torgny Sandgren, Kulturskolerådets generalsekreterare.

KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Under 2023 var Kulturskolerådets huvudsakliga verksamhet kring kompetensförsörjning att erbjuda olika kurser och seminarier, producera rapporter och skrifter och att föra dialog med Reger-

ingskansliet, SKR, folkhögskolor och företrädare för högskolor. Under 2023 har Kulturskolerådet utvecklat verksamheten inom Ledarskapsakademien som samlar de erbjudanden och initiativ vi tar för att stärka chefer i kulturskolan. Utbildningar för ledare har också skett genom särskilda kurser för nya chefer samt en ledarutbildning, i samverkan med Karlstads Universitet.

UTVECKLINGSPROJEKT 2023

Under 2023 drev Kulturskolerådet Arvfondsprojekten *Kulturskola och psykisk hälsa* och *Ungas inflytande i kulturskolan*. Båda projekten

etablerades för att stärka barns möjligheter till och inflytande över sitt kulturutövande.

– Genom projekten kan Kulturskolerådet bidra till utvecklingen lokalt och stärka ungas möjligheter. Stort tack till alla som engagerat sig i utveck-

”Tvingas vi till nedskärningar inom kulturen så är det beklagligt, men ska det ske så måste vi våga sätta barnen i första rummet.”

lingsprojekten och jag ser fram emot att tillsammans med er jobba vidare med dem under 2024 på olika sätt, säger Camilla Freedman, Kulturskolerådets utvecklingsledare.

KULTURSKOLA OCH PSYKISK HÄLSA

Kommunerna i Norrbotten, Sörmland och Västerbotten har under tre år utforskat och implementerat metoder och aktiviteter som har visat sig framgångsrika för att främja ungas psykiska hälsa. Nu är projektet avslutat men engagemanget att driva frågorna vidare lever kvar.

– I Norrbotten har vi sett att det är viktigt att skapa en känsla av sammanhang, KASAM, för att främja mentalt välbefinnande, där aktiviteterna behöver kännas meningsfulla, begripliga och hanterbara för dem som deltar och att det är viktigt att utgå från det som verkligen fungerar för varje enskild individ, säger Anna-Karin Hagström som är regional samordnare i Norrbotten.

Erik Kristoffersson, biträdande kulturskolechef i Vingåker, berättar att kommunerna i Sörmland har nått nya barn/unga genom främst öppen verksamhet, sommarskola, dans för hälsa, film och animation samt höstlovslägret Dream Camp.

Kultur för hälsa-platser har inneburit förtur till

undervisning som anpassas efter elevens förutsättningar och behov i samverkan med skolornas elevhälsoteam och specialpedagoger. Detta har skett genom att erbjuda enskilda samtal mellan kulturskola och deltagare/vårdnadshavare för att utifrån individens behov och förutsättningar hitta passande aktiviteter.

– Västerbotten har bland annat erbjudit kostnadsfria platser där eleven fått delta utan krav på resultat eller prestation, säger Paula Pleje, regional samordnare i Västerbotten.

Framgångsfaktorer. De regionala projektansvariga betonar att *Dans för hälsa* har varit populärt i samtliga regioner. Även samverkan mellan kulturskolan och verksamheter som skola, elevhälsa, föreningsliv, primärvård och socialtjänst har visat sig vara en gemensam framgångsfaktor. Dessutom har det visat sig att det blir en bättre systematik i verksamheten om det finns personer eller grupper som tar ett större ansvar för frågan, gärna över kommungränserna.

Aktiviteterna riktade mot barn har genomförts på olika sätt; som långa kurser, kortkurser, lovaktiviteter, i samband med skoldagens slut och som öppna aktiviteter utan anmälan. En del av undervisningen har varit förlagd ute på skolorna för att sänka trösklarna in till aktiviteterna. De barn som har haft flera utmaningar och kommit in i verksamheten har efter ett tag blivit "rollmodeller" för skolan och andra barn/föräldrar.

Projektet har lett till att kulturskolan nått nya elevgrupper. Projektet har också stärkt kunskapen bland pedagoger om psykisk ohälsa bland barn och unga, hur den kan ta sig uttryck, förebyggas och bemötas.

– Lärare och pedagoger har fått en ökad förståelse för och kunskap om såväl bemötandefrågor som olika diagnoser och funktionsvariationer – något som satt fokus på vikten att få skapa inom trygga ramar, menar Christer Olofsson, även han regional samordnare i Västerbotten.

– Kvantitativa och kvalitativa data om vilka resultat det gett för deltagarna har samlats in och analyserats med hjälp av intervjuer, hälsoenkäter och emoji-mättningsverktyg. De visar på positiva effekter både rörande kunskap om kopplingar mellan kultur och hälsa men också på elevernas upplevda mentala hälsa, berättar Anna-Karin Hagström.

Slutligen har en genomgripande framgångsfaktor under projektet handlat om vikten av att arbeta än mer med barns delaktighet och inflytande i kulturskolans verksamhet. Hittar kulturskolan

ett arbetssätt där barn och ungas röster löpande får utrymme och påverkar verksamheten, har kulturskolan byggt in en betydande kvalitetssäkring av sin verksamhet. För många barn och unga som lider av psykisk ohälsa är delaktighet och anpassning en förutsättning för att de ska känna sig trygga och komma tillbaka.

UNGAS INFLYTANDE I KULTURSKOLAN

Borås (Sjuhärads kommunalförbund), Dalarna, Gävleborg, Jönköping, Skåne och Stockholm har alla ingått i projektet "Ungas inflytande i Kulturskolan". Projektets övergripande syfte har varit att ge unga ökat inflytande över Kulturskolans verksamhet.

Målet med projektet är att under tre år involvera 1 000 unga mellan 13 och 19 år som tillsammans ska skapa en starkare infrastruktur för ungas inflytande i Kulturskolan samt deltagardemokrati. Dessa mål har i sin tur varit nedbrutna på aktiviteter på lokal, regional och nationell nivå. Engagemang, förankring och påbörjad etablering av strukturer och arbetsformer har legat i fokus och lagt en plattform för överlevnad framåt.

På lokal nivå har kulturskolorna jobbat med ungas inflytande i många redan existerande verksamheter såsom till exempel KulturCrew, öppen scen, kulturnatt, POPiNTV, sommarkollo och lovverksamheter. Många kommuner i olika regioner har startat elevforum eller elevföreningar.

– Vårt mål är att alla kommuner ska ha ett elevforum i region Jönköping, säger Andreas Westberg, kulturskolechef i Värnamo. Tanken är att dessa elevforum sedan ska kunna träffas regionalt för att få utbyte av varandra.

Det har skett flera regionala demokratidagar i alla regioner. Alla regioner har också deltagit på den nationella träffen KNUT-punkten med minst två elever, pedagog och chef. De flesta regioner har även elever med i den nationella föreningen KNUT. Men även elever från andra regioner är medlemmar i KNUT.

Filmer om inflytandearbetet har producerats och ligger på Kulturskolerådets hemsida och i den nyskapade Facebookgruppen Ungas inflytande i kulturskolan.

SYSTEMATISERING PÅ ORGANISATIONSNIVÅ

Utbildningar och workshops har anordnats för både personal och elevråd i barnrätt och inflytande i de flesta deltagande kommunerna.

– El Sistema Södertälje har påbörjat arbetet med att ta fram en handbok för ungt ledarskap

KNUT

- ▶ KNUT – Kulturskolans Nyttänkande Ungas Talan
- ▶ Etablerades 2022 med syftet att stärka barn och ungas inflytande över verksamheten på våra kulturskolor runt om i landet
- ▶ Exempel på aktiviteter under 2023 är att föreningen har varit delaktiga i arbetet med Kulturskolan Magasin, medverkat på Folk och Kultur, Kulturskoleledagarna i Örebro, en ungdomskonferens i Luleå, Kulturskolans dag, Kulturskolepedagogdagen, på den nationella träffen KNUT-punkten

Följ gärna vad vi gör på våra sociala kanaler:

Hemsida: <https://knut-sve.se>

Instagram: [k_n_u_t](https://www.instagram.com/k_n_u_t)

och inflytande, det vi kallar för orkestermentorer. Södertälje har ett väl utvecklat och unikt program för att utbilda just orkestermentorer, unga ledare, som fungerar som förebilder i verksamheten, både socialt och musikaliskt, berättar Johan Eklind, resultatansvarig, El Sistema och Ung Fritid.

Kulturskolorna i Falun, Knivsta, Sandviken, Sigtuna, Simrishamn, Stockholm och Umeå har skrivit lokala strategier för ungas inflytande, något som var ett av målen i det nationella chefsnätverket för ungas inflytande i kulturskolan (KUR-medel) där bland annat dessa kommuner ingick.

– Att skriva en strategi har varit en framgångsfaktor för inflytandearbetet. Vi har tagit fram en barnrättsstrategi som syftar till att barnkonventionen efterlevs på olika nivåer i verksamheten, och för att skapa systematik i frågan, betonar Lena Karsikas, enhetschef för Kulturskolan i Falun.

– Skåne har arbetat med att ta fram och landat i en infrastruktur för att möjliggöra ökat inflytande, berättar Bella Tinghammar, Regional Kulturskola i Skåne. Flera kommuner har startat ett nätverk för erfarenhetsutbyte och inflytandeambassadörer har utsetts på de olika skolorna, det vill säga pedagoger eller chefer som har ett extra ansvar kring inflytandefrågor. ■

Knutpunkten testade ungas inflytande

Hur blir inflytande för unga på riktigt? Hur mycket på riktigt ska det vara? När september blev oktober möttes kulturskoleelever, chefer och lärare till Knutpunkten. Lite läger, lite konferens, mitt i Stockholm, där erfarenheter delades, och kunskaper och inspiration spreds – så här kan man göra, så här kan man tänka! Inte minst lärde man känna varann. Och själva helgen blev ett test på hur det fungerar, det där med inflytande för unga.

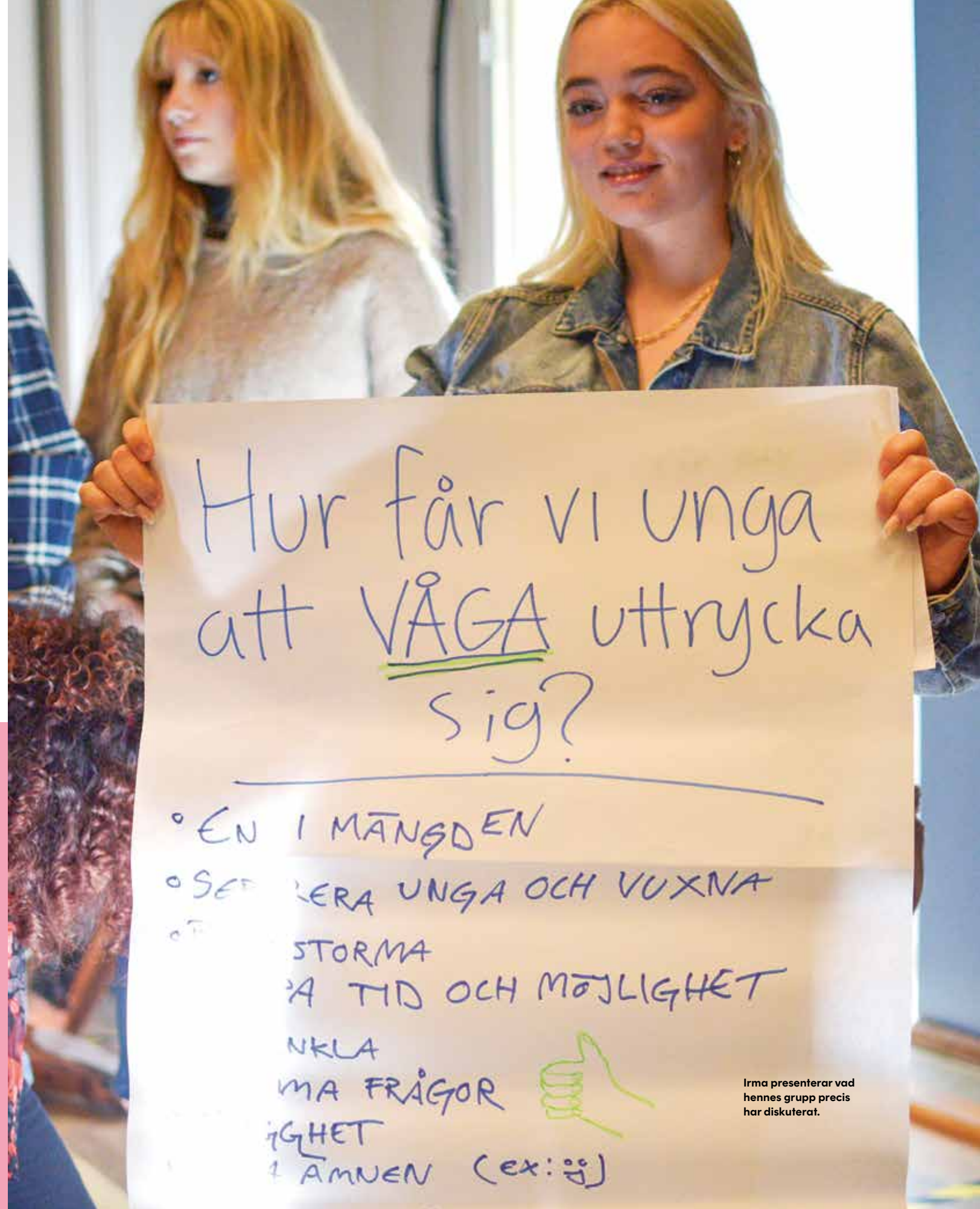
TEXT & FOTO DAVID BERJLUND

Dörren till den gamla gymnasalen i Kulturskolans hus på Kungsholmen i Stockholm står öppen, och med en skarp höstsol i ryggen droppar deltagarna i Knutpunkten in på lördagsmorgonen. Konferensen startade kvällen före, med mat, musik och umgänge, och folk verkar redan känna varann. När nästan alla är på plats – ett 80-tal personer, ungefär lika många unga som vuxna – hälsar Camilla Freedman välkommen. Hon har arbetat med frågor om ungas inflytande och delaktighet i kulturskolan länge, och på olika håll. Från november gör hon det som anställd på Kulturskolerådet.

Där finns också Andrea Christensen och Hanna Morau, de jobbar bland annat med KNUT, den nya nationella föreningen för kulturskoleelever. Efter att de släppt nyheten att KNUT:s webb är igång börjar de dagens program med en open space-övning. Alla bjuds in att skriva diskussionsfrågor om hur man skapar verkligt inflytande för unga, och

det blir genast som att verkligheten testar idén: några vuxna går fram och skriver, sedan några unga, men när tiden för frågeformulerandet nästan är slut uppmärksammar någon att de vuxna dominerar. Omtag, med fem minuter i smågrupper – lättare att formulera sig tillsammans! – och det fungerar: snart finns 18 frågor att diskutera, många från de unga.

Det handlar om vem som kan bestämma vad, hur man ger förutsättningar för unga att ta plats, och flera frågor handlar om hur man alls får unga att komma till kulturskolan. Inflytande och tillgänglighet hänger ihop – för att det börjar i deltagande, men också för att kulturskolorna redan från början behöver intressera sig för vad unga vill. Det är inte bättre information utåt om kulturskolans kurser som behövs, säger någon, utan bättre kunskap i kulturskolan om vad som unga vill göra. ▶

Irma presenterar vad hennes grupp precis har diskuterat.

Beata Alving,
kulturskolechef
Sigtuna kulturskola.

Snabbt var
samtalen igång.

Camilla Freedman,
utvecklingsledare
Kulturskolerådet.

Andrea Christensen
och Hanna Morau,
regionala respektive
nationella coach på
Kulturskolerådet.

Sofia Zackrisson,
föreläsande barn-
rättsexpert.

Längs den linjen fortsätter Hanna Morau när hon, lite konstnormkritiskt, vänder och vrider på vad konst och kvalitet är. Deltagarna får snart i uppgift att, i grupper, hitta på en ny konstform.

Möjliga *kulturskoleämnen* hittar många, men nya konstformer ... inte lätt.

Men försöka är en bra början, och idén blir tydlig: att tänka friare, bredare, för att öppna för ungas skapande, och för berättelser som idag inte får plats. Så att de unga är med och formar också ramarna, och vad som räknas.

Beata Alving är kulturskolechef i Sigtuna, och hon säger att elevinflytandet behövs för att kulturskolan ska vara relevant.

– Vi behöver lyssna på eleverna för att förstå hur de vill vara hos oss, det är helt avgörande för vår långsiktiga existens, de hjälper oss att förstå *hur* de vill vara hos oss, vad vi behöver förändra.

Sam Brismo, som jobbar med elevinflytande i Luleå, är inne på samma linje:

– Då eleverna är med och säger till blir det bättre. Du såg ju här i open space-arbetet, när eleverna hade formulerat frågorna var de ju ... elva gånger

Alla valde sin grupp efter den rubrik som inspirerade mest.

bättre, och svaren mer realistiska.

Det handlar om många nivåer, säger Camilla Freedman över lunchsalladen: kursutbud kanske, lektionsupplägg, vem som anställs ... men också ens eget skapande.

– Man kan som pedagog öppna så att eleven har nästan fullt inflytande, säger hon, och liknar sedan pedagogens roll vid att möta eleven någonstans på bron mellan elev- och vuxensidan. Var? Det beror på vad eleven behöver. Men då kan inte den vuxne i förväg bestämma sig för var mötesplatsen finns, vad man behöver göra.

Det där kan låta som ett ifrågasättande av pedagogerna, som att de inte vet vad som behövs.

– Men det är ju just för att pedagogerna har kompetens som de kan möta eleven. Det kräver mycket, men de kan det.

Senare under dagen berättar Calle Lindkvist och Jonatan Widmark om sina erfarenheter av elevorganisering, i elevföreningen vid kulturskolan i Umeå. De jobbar med påverkan, och social gemenskap, för ska de representera sina drygt 800 medlemmar på riktigt behöver man mötas också.

Mer och mer har de unga tagit över sin organisation, och skaffat sig självförtroende: säger kulturnämnden nej till något driver de frågan vidare, ofta tillsammans med kulturskolans chefer. Under Camilla Freedmans tid som kulturskolektör i Umeå fick de till ett samarbetsavtal som gjorde föreningen till remissinstans för kulturpolitiska beslut som rör barn och unga – det kan gälla lite fluffiga kulturpolitiska program, men de har också suttit med vid anställningsintervjuer.

För något år sedan bestämde styrelsen sig för att oftast träffas utan kulturskolans vuxna.

– Det vill jag skicka med: det är viktigt att själv bära sin organisering, hjälp de unga med det, försök styra den så lite som möjligt, säger Jonatan.

– Vill de ha hjälp ... bra, men vill de göra något ni inte har på er lista, då får det vara så.

Barnkonventionen är en självklar referenspunkt när kommuner jobbar med ungas inflytande – den är ju lag – och såklart också på Knutpunkten. Konventionen ger barn rätt att bilda, uttrycka och få gehör för sina åsikter i frågor som berör dem, och eftersom vuxna har makten måste de backa från

den. På söndagen redde Sofia Zachrisson ut detta, och berättade om när hon var med och bildade Rädda barnens ungdomsförbund för 20 år sedan.

– Nu har ni bildat KNUT. Och bestämmer ni er för vad ni tycker är viktigt, och driver de frågorna, så är det nog ganska många som vill lyssna.

Barnkonventionen är en utgångspunkt, och som redskap för att se vilken sorts delaktighet och inflytande som finns – eller inte finns – tog Sofia upp delaktighetstrappan, som beskriver olika grader av inflytande, från information till medbestående.

Sofia satte igång ett samtal, och om det nu var för att man lärt känna varandra, eller kanske för att Sofia konsekvent riktat sig till de unga i salen: i det här samtalet dominerade de unga. Tog sig ton, rentav.

– Lärare har mycket erfarenhet, men ni ska inte tro att ni vet vad barnen vill, sa någon, och Sofia avslutade:

– Kör, bara kör! Ta frågan som känns viktigast just nu, hitta de som tycker som ni. Och tro inte att ni måste säga saker på vissa sätt, använda vissa ord. Var er själva i stället, säg det som ni vill! ■

PROGRAM

Kulturskoledagarna 2024

– Ledarskap i dialog med omvärlden

SEMINARIER

Vad är kvalitet i kulturskoleverksamhet?

Är målet att ha ett elevråd, att unga ska vara delaktiga eller att ett ökat inflytande från unga ska stärka och utveckla verksamheten? Vilket ansvar har du som ledare?

Medverkande: Jonas Agdur, senior advisor Keks, Sofia Zackrisson, verksamhetsledare ABF Huddinge i Flemingsberg
Värdar: Andreas Westberg (fm) Ella-Kari Norberg (em), Kulturskolerådets styrelse

Tid: torsdag 18 april, kl. 10.30–12 och kl. 13.30–15
Lokal: Garderober

Children and young people's hunger for meaning and aesthetics

– *experiences from leading and developing art for children*

Lecturer: Suzanne Osten, playwright, director, writer, professor and former theatre manager Unga Klara
Host: Camilla Freedman, Development Manager at the Swedish Arts Schools Council

Time: Thursday 18 april, 10.30am–12pm,
Conference room: The Black box
Language: English

När unga har reellt inflytande

– *Critical Response Process, El Sistema Södertälje och KNUT.*

Om ungt ledarskap.
Medverkande: Helena Sivsdotter Söderman, lärare

Kulturskolan Stockholm, SMI och KMH med eleverna Elise Lenman, Vilgot Michelin, Coemgen Pince-maille och Junie Lindberg Viven, Cecilia Gustafsson, konstnärlig ledare, El Sistema Södertälje med eleverna Gabriel Khajo och Nora Baraq samt Alexandra Ayzama Lopez, Claudia Ingrao, Maya Nionta Ahmed och Sara Nihad från KNUTs styrelse.

Värdar: Kicki Enqvist (fm)

samt Sanna Eskilsson Juhlin (em), Kulturskolerådets styrelse.

Tid: torsdag 18 april, kl. 10.30–12 och kl. 13.30–15
Lokal: Ensembletrum 1+2

Kulturskola och psykisk hälsa

– genom samverkan kan du ta chefsansvaret för elevers psykiska hälsa

Medverkande: Monika

PROGRAM

ONSDAG 17 APRIL

8.30–9.30 Kaffe/te (smörgåsar för nytillkomna) och mingel

09.30 Konferensen öppnar

10.00–10.20 Tal av kulturminister Parisa Liljestrand

10.30–11.00 Music and Art Schools in Europe–Till Skoruppa, Secretary General for European Music School Union (EMU)

11.00–12.00 Kulturskolan i Norden. Hur arbetar de nordiska länderna för att stärka ledare i kulturskolan? Hur driver de opinion och skapar bättre förutsättningar för barns kulturutövande?

12.00–13.30 Lunch, mingel och utställningar

13.30–14.20 How art matters for education med Gert Biesta, professor vid Maynooth University och University of Edinburgh.

14.20–15.00 Kulturinslag

15.00–16.30 Kulturskolerådets årsmöte

15.30–16.30 Möjligheternas oasis med författarna Håkan Sandh & Martin Rös-hammar

18.30–23.00 Galamiddag!

TORS DAG 18 APRIL

9.00–9.25 Ordförande Magnus Ekwall har ordet och presentation av dagens aktiviteter (du väljer seminarier eller studiebesök på plats)

9.25–9.45 Möjligheternas oasis i snabbversion

10.00 Avgång studiebesök från Stora foajéns entré

9.45–10.30 Fikamingel vid utställningarna

10.30–12.00 Valbara seminarier och studiebesök

12.00–13.30 Lunch, mingel och utställningar

13.30–15.00 Valbara seminarier

15.00–15.30 Avslutning och fika

Suzanne Osten kommer i sitt seminarium ska prata om barn och ungas hunger efter estetik.

– I år har KNUT ett stort fokus på att få in nya medlemmar, säger Max Horrtanainen, coach på Kulturskolerådet.

Sofia Cedervall, forskare och projektledare för Kulturskoleklivet, vill göra forskning och vidareutbildning relevant för chefer och kulturskolepedagoger i hela Sverige.

Elda Orato är projektledare för Digital och Ny Medieinnovation på Kulturskolan i Kiruna.

Gert Biesta, professor och författare inom undervisning, pedagogik och ledarskap, betonar konstens betydelse för människans existens.

Holen, chef centrala elevhälsan, modersmålsenheten och studiehandledarna, Vingåkers kommun
Fred Sjöberg, kulturskolechef Vingåkers kommun
Erik Kristoffersson, bitr. kulturskolechef Vingåkers kommun, Christer Olofsson, regional samordnare för Kulturskolorna i Västerbotten, Paula B Pleje, regional samordnare för Kulturskolorna i Västerbotten, Anna-Karin Hagström, kulturskolesamordnare Norrbotten
Värdar: Klas Jervfors Turner (fm) samt Per Eriksson (em), Kulturskolerådets styrelse
Tid: torsdag 18 april, kl. 10.30–12 och kl. 13.30–15
Lokal: Hörsalen Karls-gatan 2

Hur kan vi genom samverkan bredda deltagandet i kulturskolan?

Kulturskolecentrum på Kulturrådet är ett nationellt kunskapscenter. I detta seminarium bjuder vi in flera gäster som får beskriva och diskutera hur man genom samverkan kan bredda deltagandet i kulturskolan. Som deltagare får du även möjlighet att själv vara aktiv och diskutera frågorna med andra deltagare.
Medverkande: Johan Söderman, professor i barn- och ungdomsvetenskap vid Göteborgs universitet och docent i musikpedagogik vid Lunds universitet, Mats Widlund, verksamhetschef, kultur Västerås stad och deltagare i Kulturskolecentrums Sakkunnigrupp Fabian Sjö, utredare Kulturskolecentrum på Statens Kulturråd, Jenny Löfström

Ellverson, processledare Kulturskolecentrum på Statens Kulturråd, Madeleine Hermerén, handläggare Kulturskolecentrum på Statens Kulturråd. (Fler medverkande tillkommer)
Värd: John Bjerkert (fm), Kulturskolerådets styrelse
Tid: torsdag 18 april, kl. 10.30–12
Lokal: Orkesterfoajén

Kulturskola när barn behöver det bäst?

Erfarenheter från Göteborg, Stockholm och Sundbyberg för att skapa bättre förutsättningar för att nå barn och unga på fritiden.
Medverkande: Jens Ericson, verksamhetschef Kulturskolan Göteborg stad och ledamot i Kulturskolerådets styrelse, Pär Fjellström, kulturchef Sundbybergs stad, Jelena Veljkovic, avdelningschef Kulturskolan Stockholms stad
Värd och moderator: Magnus Ekwall, kulturskolechef Malmö Kulturskola och ordf. Kulturskolerådet
Tid: torsdag 18 april, kl. 10.30–12 och kl. 13.30–15
Lokal: Lilla salen

Lessons for the leader: inspiration from new knowledge

Presentation of current research with a European perspective and Nordic examples. We talk about young people's artistic citizenship, democratic potentials within Arts Education and pedagogy for Arts Schools.
Participants: Anders

Rønningen, Associate Professor in music pedagogy at The University College of Southeast Norway, Kim Boeskov, Assistant Professor, Rytmask Musikkonservatorium, København, Sofia Cedervall, Senior Lecturer in Arts Education, Drama, Stockholm University. Coordinator of Kulturskoleklivet and board member of the the Swedish Arts Schools Council, Björn Emmoth, Headmaster Kulturskolan Kalix. PhD student, Luleå University of Technology.
Host and seminar leader: Sofia Cedervall
Time: Thursday 18 april, 10.30am–12pm and 13.30pm–15pm
Conference room: Lilla foajén
Language: English

The arts, influence and young people – challenges and opportunities working in the field of arts

The seminar aims to deepen the understanding of the role of arts, the influence of young people and the importance of leadership through interactive exercises and reflections through your own experiences.
Participants: Erik Uddenberg, dramaturg och dramatiker Unga Klara, Julian Vigil, pedagog Unga Klara
Host: Carin Granath (pm), board member of the Swedish Arts Schools Council
Time: Thursday 18 april, 1.30–3pm
Conference room: The Black box
Language: English

AI Unleashed: Exploring New Horizons in the school of arts

– leading cultural school activities in a new era

Join us for a discussion on how Artificial Intelligence could reshape the school of arts. Discover how AI-driven tools and techniques are empowering students and educators to explore new realms of artistic expression and collaboration.
Participants: Bodil Formark, Senior Researcher, AI Policy Lab, Umeå University (<https://aipolicylab.se/team/>) Johan André, former manager at Kulturskolan in Malmö and Lomma, working with digitalization in Culture schools. Today Nordic Sales Manager at Speedadmin, IT-solutions for performing arts schools, Mattias Aspelund, GenAI Lead Architect Accenture Nordics, Director, Accenture Song, StudyAlong, Bhargav Sakamuri, MSc in Software Engineering, BTH Karlskrona. Instructing in Programming, Kulturskola Kiruna
Hosts and seminar leaders: Jesper Dahlström-Kawakami, Kulturskolechef, Kulturskola Kiruna and Elda Oreto, Author and Art Historian, Project Leader Digital and New Media Innovation Network & Digitalskåpende, Kulturskola Kiruna
Time: Thursday 18 april, 10.30am–12pm and 13.30–15pm

Peter Bladh, rektor, hälsar alla välkomna till Västerås Kulturskola och Växhuset.

Välkommen till Västerås Kulturskola och Växhuset samt Västmanlands Teater!

Peter Bladh, rektor, och Robert Klauninger, avdelningschef, presenterar verksamheten, möjligheter, utmaningar och samarbeten. Särskilt fokus sätts på nysatsningar såsom nya ämnen, stadens och Kulturskolans ”trygghettsatsningar” i utsatta området och nyinvidga lokaler för film, media samt bild & form.

Västmanlands regionscen finns i hjärtat av Västerås. Här berättar teaterchef Niklas Hjulström om Västmanlands Teater, dess verksamhet samt om det mångåriga samarbetet med Västerås kulturskola. Medverkar gör även TinaMaria Ranaxe, teater- och musikallärare på Västerås

kulturskola, som visar på ett fint samarbetsprojekt, TiK - Teater i Kulturskolan, mellan Västerås och Göteborgs kulturskolor. Under snart tre år har de undersökt kunnandet och lärandet i teater i kulturskolan och skapat och provat ett lärandeupplägg. Upplägget är en sorts läromedel i teater för kulturskolan där olika viktiga lärandemål övas genom arbete med olika produktioner. Det består av fyra grundkurser med en progression i lärandet. Den 13-14 aug kommer lärandeupplägget att ”släppas” till alla intresserade teaterlärare på en TiK-konferens i Västerås.
Samling: kl. 10 vid huvudentrén Västerås Konserthus

UTSTÄLLARE

Dokument Press – *Graffiti som gestaltad livsmiljö*
Eventim
Funkli Instruments
Karlstads universitet
KNUT
Kulturskolan Kiruna
Kulturskolecentrum/Kulturrådet
Kulturskoleklivet/SU
Kulturskolan Kiruna/Digitalt skapande
Kulturskolan Varberg/3D & virtuell konst
Kulturskolecentrum/Kulturrådet
Kulturskolerådet
Möjligheternas oas (H. Sand/M. Röshammar)
Regional Kulturskola i Västmanland
Speedadmin
StudyAlong AB
Västra Götalandsregionen kulturutveckling
Young Musicians Academy/Polstjärnepriset

Kulturskolan har rustat för att bättre möta psykisk ohälsa

Kulturskolans jobb kommer aldrig att vara att behandla ungdomar som mår psykiskt dåligt. Men med projektet "Kulturskolan och psykisk hälsa" finns en förhoppning om att Kulturskolan ses som den resurs den faktiskt är – just när det gäller att främja ungdomars psykiska hälsa.

TEXT JOHANNA OLSSON

FOTO: STEPHAN NORD

Tre regioner och totalt 32 kommuner har varit med i arvfondsprojektet "Kulturskolan och psykisk hälsa". Nu vid årsskiftet har projektets tre år gått och det börjar bli dags att summera. Det har blivit dans för hälsa, poesigrupper och kreativa läger under namnet Dream Camp. Men också kompetensutveckling och ett ökat fokus på det arbete som redan görs. Erik Kristoffersson, projektledare i Södermanland, menar att det inte handlat om att ta fram nya kurser, utan att göra dem man har bättre, just med tanke på den psykiska ohälsan bland unga.

– Vi har medvetandegjort frågan och det bär vi med oss. Det ska vi inte släppa även om projektet nu tar slut.

En viktig insikt som man i Sörmland fått av projektet är enligt Erik att värnandet om ungas hälsa måste ske jämlikt och för alla. För att vara säker på att nå dem som verkligen skulle må bättre av att få utöva kultur behöver man sänka trösklarna in. Både tillgänglighet och integration blir viktiga aspekter. Det kan låta komplicerat, men enligt Erik rör det sig ofta om väldigt konkreta insatser.

– Det kan handla om att göra det enklare att söka in till Kulturskolan så att inte en krånglig ansökningsprocess hindrar någon. Det kan också handla om att hålla avgifterna låga och att jobba nära där eleverna finns.

En tydlig framgångsfaktor för Södermanland i det här projektet har varit att det sedan tidigare fanns en upparbetad struktur för kommunikation och samverkan. Kulturskolecheferna hade redan månatliga avstämningar och kunde använda dem till att jobba med projektet. Det har gjort det möjligt att sätta tydliga mål och följa upp. Ett av dem har handlat om att sätta ljuset på allt som redan görs och på vilket sätt det redan idag kan ses som hälsofrämjande insatser.

– Vi ville belysa vad kulturskolorna lämnar för bidrag till samhället i form av bättre mående redan idag. Därför har vi rest runt och intervjuat alla kulturskolechefer i projektet för att hitta och lyfta det.

Man har även kompetensutvecklat sin personal.

– Vi anlidade en psykolog och psykoterapeut som har haft tre föreläsningar för alla kulturskolorlärare. Det har handlat om hur vi bemöter barn och unga som mår dåligt och även varit en slags psykologisk första hjälpen. Det har varit väldigt uppskattat.

Även i Västerbotten, en annan av de tre delta-

"Vi ville belysa vad kulturskolorna lämnar för bidrag till samhället i form av bättre mående redan idag."

gande regionerna, har man satsat på att göra lärarna tryggare i sin roll genom att höja kunskapsnivån. Paula Pleje, som är projektledare, säger att det är ett måste idag eftersom den psykiska ohälsan är ett faktum hos många barn och unga.

– Många lärare har haft farhågor kring vad som kan hända om de gör fel. De har frågat sig om de kanske gör mer skada än nytta. Det är inget man helt kan få bort, men genom att utbilda inom området så märker vi att lärarna känner sig säkrare. Inte minst så vet de vart de kan vända sig om de känner att situationen blir för svår.

Utöver ökad kunskap har man i Västerbotten valt att jobba mycket med att bygga upp strukturer för ett fortsatt arbete med frågan, även efter projektets slut. Av de 13 kommuner som har kulturskolor i Västerbotten har 11 varit med i projektet.

Där man lyckats bäst, menar Paula, är där man fått till ett bra samarbete med elevhälsan.

– Det finns en problematik kring sekretess när kulturskola och skola/elevhälsa ska jobba tillsammans. Men vi har lärt oss att det går att samarbeta bra ändå. Vi måste inte veta allt, säger Paula.

Under projektet har elevhälsan rekommenderat elever som de trott skulle gynnas av att få komma till Kulturskolan. Det har många gånger räckt som underlag för att eleven ska kunna komma.

– Vi har från vår sida ställt frågan om det är något som elevhälsan, skolan eller vårdnadshavarna tror att det vore bra att vi kände till inför bemötandet av eleven. Vårt fokus har legat på att jobba stärkande och hälsofrämjande. I vissa fall har vi bett vårdnadshavare om samtycke så att vi fått mer bakgrundinformation.

Det är också viktigt att jobba nära skolan generellt, poängterar Paula. Inte bara elevhälsan och de elever som finns där. Om inte Kulturskolan får finnas på skolorna så kommer det inte gå att nå alla elever. Framför allt inte dem som bor i mindre byar, där bussen slutar gå strax efter skoldagens slut.

Det nu upparbetade samarbetet med skola och elevhälsa kommer leva kvar. Men det är inget som

sköter sig självt. Det kommer kräva en stor insats från Kulturskolornas sida och för att kunna fortsätta med det arbetet behövs fortsatt finansiering. Den frågan är ännu inte löst i alla kommuner.

Sett ur ett ekonomiskt perspektiv så har kommunerna mycket att vinna på att bejaka satsningen, menar Paula.

– Vi har många som berättat att projektet bidragit till att exempelvis bryta problematisk skolfrånvaro, säger Paula.

Vilka metoder och arbetssätt som har testats i det här projektet har varierat både mellan och inom regionerna. Men deltagande aktörer har samarbetat för att ta del av varandras erfarenheter.

En viktig grundprincip har varit att Kulturskolorna ska kunna arbeta mer förebyggande och främjande för att minska den psykisk ohälsa bland unga. En fråga som kommer upp i det sammanhanget är om det är Kulturskolans uppdrag att jobba med psykisk hälsa? Paula menar att det är något man redan gör, vare sig man vill eller inte.

– Vi vet att unga idag tampas med tuffa utmaningar. Vi kommer möta unga som inte mår bra i våra verksamheter. Allt från elever som tillfälligt upplever stress på grund av skolan till unga som behandlas för svår depression.

Hon får medhåll av Anna-Karin Hagström som är ansvarig för projektet i Norrbotten. För dem lossnade något när de kom fram till att de ska fokusera på hälsa, snarare än ohälsa. Det friska ska vara i centrum.

– Vi vet att ha en meningsfull fritid och ett

Anna-Karin Hagström, Erik Kristoffersson och Paula Pleje, projektledare i varsin region. FOTO: PRIVAT

sammanhang där man känner sig trygg är viktiga friskfaktorer. Det ska vi inte underskatta. Det är något vi kan jobba mer med.

I Norrbotten har man arbetat med något kallat friskvårdsplatser. Särskilda platser avsatta för elever som skulle må bra av lite extra tid eller extra stöd. En insats som blivit självklar under projektets gång.

– Vi kan se att man lokalt hittat olika vägar för att möjliggöra detta. Det är ett tydligt resultat av projektet.

Precis som i de andra två regionerna har man i Norrbotten sett till att stärka medarbetarna. Pedagogerna har bland annat fått utbildning i MHFA, Mental health first aid, och man har även utbildat egna instruktörer för kunna hålla kunskapen aktuell på sikt.

Det är också just kompetensutveckling alla tre projektledarna nämner som ett gott råd för den som känner att den egna Kulturskolan borde jobba mer med frågan om ungas hälsa och ohälsa.

– Vi måste ge lärarna rätt verktyg och ta fram en tydlig handlingsplan att luta sig mot, om det dyker upp problem man själv känner att man saknar kompetens för att lösa, säger Anna-Karin.

I december är projektet slut. Men redan i slutet av november ska de olika delprojekten redovisa sina resultat. I januari kommer en slutrapport. De tre projektledarna delar samma förhoppning - att projektet synliggjort kulturskolans potential och visat att kulturskolan faktiskt kan bidra till att fler ungdomar mår bra.

– Vi står redo med vuxna som kan spela en viktig roll i ungdomarnas liv. Det är ett schysst erbjudande som jag hoppas fler nappar på framöver, säger Paula. ■

ANNIE BECKMAN

Så bildades Kulturskolerådet

De svenska musikskolorna startades i en kommun i taget från 1930- till 1970-talet. De var vare sig en del av skolväsendet eller av den nationella kulturpolitiken. Varje musikskola var unik. Samordning och samarbete efterfrågades från musikskolorna och på 1960-talet inrättade Kommunförbundet (nuvarande SKR) en stödfunktion. I slutet av 1970-talet bildade musikskolledarna trots det en egen förening – FSM. Den arbetade fram till 1996/1997 när SMoK – Sveriges Musik - och Kulturskoleråd bildades. SMoK bytte 2015 namn till Kulturskolerådet.

Kommunförbundet tillsatte 1971 en arbetsgrupp, Kommunförbundets musikpedagogiska råd, kring musikskolornas verksamhet. En skrift, Den kommunala musikskolan, publicerades 1976. Bara ett par år senare, 1979, bildade musikskolornas chefer ändå en egen förening.

FSM – FÖRENINGEN SVERIGES MUSIKSKOLLEDARE

Varför startade musikskolledarna en egen förening - trots Kommunförbundets arbete? De såg uppenbarligen ett större behov av att träffas än det Kommunförbundet erbjöd. Troligen uppfattade de även Kommunförbundet som alltför passivt i relation till staten/regeringen.

De kommunala musikskolorna behövde, enligt föreningen, få ekonomiskt stöd till en del av verksamheten från staten. Statsbidrag borde utgå till elever i gymnasieåldern som inte gick på en musiklinje och även till det som kallades kompanjonlärare. En uppvaktning genomfördes kring det första exemplet men ansvarig minister var kallsinnig till förslaget.

FSM uppvaktade även utbildningsministern för att OMUS-reformen – en reformering av musiklektörutbildningen – inte

genomfördes enligt plan. Även ett initiativ till ett större forskningsprojekt "Varför slutar elever i den kommunala musikskolan" togs. Någon finansiering av forskning erhöles dock aldrig.

Under 1980-talet arbetade FSM vidare samtidigt som Kommunförbundets rådgivande roll minskade. Detta gällde även musikskolornas verksamhet. FSMs förhållande till Kommunförbundet blev ansträngt och

FOTO: HARALD NILSSON

under 1990-talet började styrelsen diskutera hur FSMs roll istället kunde stärkas. Svaret blev en ny förening, SMoK, som bildades 1996. En interimistisk styrelse, som var densamma som föreningen FSMs sista, valdes. (K:et som tillkommit i namnet stod för kulturskola)

SMoK – SVERIGES MUSIK- OCH KULTURSKOLERÅD

År 1997 avvecklades FSMK och SMoK tog över stafettpippen. Den viktigaste skillnaden mellan föreningarna var att FSMK var en chefsförening medan SMoKs medlemmar bestod av kommuner. SMoK representerade därmed i lika hög grad lärare och politiker som elever. En högre medlemsavgift möjliggjorde anställningar. Den viktigaste frågan enligt stadgarna var att verka för att kulturskolorna skulle bli en del av den nationella kulturpolitiken.

SMoK fick en positiv start och ett nationellt projekt med stöd direkt från regeringen startade redan första året. Även Kommunförbundet gav nu sitt stöd. Det första projektet skulle följas av flera, en ny tidning, otaliga konferenser, internationella kontakter och arbete för en nationell strategi för musik- och kulturskolorna. Det sista ledde så småningom fram till en statlig utredning. SMoK bytte 2015 namn till Kulturskolerådet och 2017 sjösattes den första nationella politiken för det som nu kallades kommunala kulturskolan.

DAG KRAFFT & HÅKAN SANDH

Som nationell aktör företräder Kulturskolerådet kommunernas kulturskoleverksamhet i den nationella politiken. Kulturskolerådets roll är viktig för påverkansarbete och dialog med centrala aktörer inom kultur och utbildning.

TEXT TORGNY SANDGREN & CAMILLA FREEDMAN, FOTO HARALD NILSSON

Kulturskoleåret 2024

– Kulturskolerådet kan driva debatt, lyfta kommunala utmaningar och driva frågor från ett kommunalt perspektiv på ett sätt som statliga myndigheter inte kan göra. Detta blev väldigt tydligt exempelvis när vi agerat för att det statliga bidraget ska bli kvar, säger Magnus Ekwall som är Kulturskolerådets ordförande.

Under 2024 till 2026 finns en verksamhetsplan som beskriver Kulturskolerådets prioriteringar och insatser. Planen beslutas av medlemmarna (landets kommuner/kulturskolor) på ett årsmöte och finns publicerad på Kulturskolerådets hemsida.

Många kommuner har det tufft ekonomiskt och därför blir det särskilt viktigt att opinionsbilda kring konsekvenser av nedskärningar samt att det statliga stödet blir kvar och utvecklas, säger Magnus Ekwall.

TVÅ PRIORITERADE OMRÅDEN

Kulturskolerådet arbetar utifrån två prioriterade områden. Det första är *Barns rätt till kulturutövande*. Kulturskolerådet strävar efter att sätta barnens behov och intressen i fokus i samtliga

delar av föreningens verksamhet. Detta arbete sker huvudsakligen med opinionsbildande arbete, utvecklingsarbete och ledarskapsarbete.

– Det här sker ju mot bakgrund av nationella, regionala och kommunala mål för kulturpolitik samt i relation till implementeringen av FN:s konvention om barnets rättigheter i svensk lagstiftning. Barnperspektivet blir också väldigt tydligt i hur vi jobbar med våra utvecklingsprojekt, säger Camilla Freedman som är utvecklingsledare på Kulturskolerådet.

Kompetensförsörjning är Kulturskolerådets andra prioriterade område. Kvaliteten i den verksamhet barnen möter i kulturskolan är i hög utsträckning beroende av kompetensen hos ledare, pedagoger och lärare.

– Tillgången till, och intresset för, ändamålsenliga utbildningar är därför en högt prioriterad fråga för Kulturskolerådet, säger Torgny Sandgren som är Kulturskolerådets generalsekreterare.

Kulturskolerådet ska under 2024 till 2026 stärka barns rätt till kulturutövande samt kompetensförsörjning genom 13 aktiviteter: ▶

”Barnperspektivet blir också väldigt tydligt i hur vi jobbar med våra utvecklingsprojekt.”

Opinionsbildande arbete

Kulturskolerådet ska verka för att:

1. stärka en nationell politik för barns kulturutövande
2. en kulturskolelag inrättas
3. skapa bättre förutsättningar för regioner att främja kulturskoleverksamhet
4. staten tar ökat ansvar för talangutveckling
5. ett statsbidrag till Kulturskolerådet etableras
6. främja en nationell politik för kompetensförsörjning

Arbete med ledarskapsakademi

Kulturskolerådet ska verka för att:

7. utveckla Kulturskoledagarna som ett nationellt ledarforum
8. utveckla verksamhet inom Kulturskolerådets ledarskapsakademi
9. samverka med regionala chefsnätverk och samordnare
10. stärka ledarnas kontakt med internationella aktörer

Utvecklingsarbete

Kulturskolerådet ska:

11. driva och delta i projekt kring ungas organisering och inflytande
12. utveckla Kulturskolans dag som nationellt evenemang
13. synliggöra pedagogers insatser och ungas engagemang i kulturskolan

UTVECKLINGSPROJEKT UNDER 2024

UNGAS INFLYTANDE I KULTURSKOLAN

I det tredje och avslutande året i projektet har regionerna Borås (Sjuhärads kommunalförbund), Dalarna, Gävleborg, Jönköping, Skåne och Stockholm utökats med Norrbotten och Örebro samt Kulturskolan i Sundsvall. Att jobba med ungas inflytande är något som hela tiden pågår och vi måste ständigt vara lyhörda, omarbota det beprövade och våga testa nya koncept, konstaterar projektgruppen.

På lokal nivå så prövas en mängd olika elevdrivna aktiviteter på deltagande kulturskolor, allt ifrån unga som arrangerar unga, föreningsträffar, inspirationsföreläsningar, lovverksamhet, studiebesök, öppen scen, Kulturskolans dag 2024 till olika konstnärliga projekt, kampanjer och didaktiska grepp som Critical Response Process men även aktiviteter som spelskapande, musikproduktion och mediaLab för unga i öppen verksamhet samt utveckling av de kommunala feriejobben. Dessutom är fler elevföreningar på gång att bildas i hela landet.

På regional nivå anordnas demokratidagar, lä-

ger, sommarkollo, verksamhet för unga med funktionsnedsättning, regionala elevråd, en påse pengar/snabba cash för utdelning till ungdomsdrivna projekt och elevrådssträffar mellan kommuner.

På nationell nivå så planeras en till KNUT-punkt där unga, pedagoger och chefer träffas tillsammans för att diskutera utvecklingsfrågor för inflytande.

KNUT – FRÅN FÖRENING TILL NATIONELL ELEVORGANISATION

Föreningen KNUT, Kulturskolans Nytänkande Ungas Talan, växlar upp sitt arbete med att rekrytera fler ungdomar och föreningar på kulturskolorna runt om i Sverige, för att stärka föreningen som första nationella elevorganisationen någonsin för kulturskolan. Som stöd inom Arvsfondsprojektet finns vår nya coach, Max Horttanainen, med bred erfarenhet inom förenings- och styrelsearbete och senast som ordförande för Sverok.

Verksamheten för KNUT under 2024 kommer präglas av nationella träffar, föreläsningar och rekrytering av nya medlemmar. Föreningen besöker gärna kulturskolor runt om i landet för att föreläsa om barnrätt och inflytande och hur kulturskolorna kan vara en del i att stärka detta viktiga demokratiarbete..

– Jag är tacksam och glad över att få vara ordförande för en organisation som värnar om ungas inflytande. Under året ser jag fram emot att få sprida vårt budskap, träffa befintliga och nya medlemmar och vara en del av resan att etablera den första nationella elevorganisationen för kulturskolan, säger ordförande Manfred Levin. ■

Snart lanseras nya StudyAlong

Nu förbättrar och förnyar vi Sveriges mest använda verksamhetssystem för kulturskolan.

Få tillgång till en helhetslösning som täcker behoven inom elevadmin, webbanmälan, lärplattform, säkra onlinebetalningar och digital marknadsföring.

Nya StudyAlong möter era behov ännu bättre.
Passa på att boka en demo redan idag.